

SODOR VONAL

AZ ORSZÁGOS VÍZÜGYI FŐIGAZGATÓSÁG LAPJA
III. ÉVFOLYAM 3. SZÁM 2020. SZEPTEMBER

A TÉRADATOK FONTOSSÁGA
ÉS STRATÉGIAI JÖVŐJE
A VÍZÜGYI ÁGAZATBAN

LVN-T MEGHALADÓ
VÍZÁLLÁSOK KISVÍZFOLYÁSAINKON

HOME OFFICE ÉS AZ OVF –
EZT GONDOLJUK MI

Fodor Sándorné: „Jó érzés az embereken segíteni!”

TISZTELT KOLLÉGÁK, KEDVES MUNKATÁRSAK!

Nem kis terhet rakott a Sodorvonal Szerkesztősége nevében Fodor Zsuzsika a vállamra, amikor felkért, hogy az újság első „női” köszöntőjét én írjam meg. Ráadásul kicsit újoncként is, hiszen csak pár hónapja, 2020. március 2. napjától erősítem az OVF csapatát. Mindez talán jó lehetőség arra is, hogy kicsit megismerjetelek, hisz alig kezdtem meg a munkát, a koronavírus miatt kialakult helyzetben, a kollégák többségével csak hónapok múlva tudtam személyesen találkozni.

Nincs vízügyes családi kötődésem, de a Szigetközben élőként a víz tisztelte és szeretete mindig jelen volt és van az életemben. Több mint 30 évet a közigazgatásban töltöttem, Mosonmagyaróvár jegyzőjeként, a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal igazgatójaként, majd a közel 600 fős Győri Járási Hivatal vezetőjeként széles körű és nagy tapasztalatot szereztem.

A vízügyes területet eddig a hatóság oldaláról ismertem. Sokan kérdezik, miért váltottam, mit is keresek a vízügyben? Eljön az ember életében az a pillanat, amikor úgy érzi, hogy a munkája kezd rutinná válni, szüksége van új célokra, kihívásokra. Remélem, éppen ezzel a „más” tudással és tapasztalattal hozzá tudok tenni az OVF hatékonyabb működéséhez. Bízom benne, hogy a mi vízügyünk az én vízügyem is lesz.

Vízügyesnek lenni egy különleges érzés, a vízügy tényleg olyan, mint egy nagy család. A kezdeti nehézségeken, félelmeken átsegített a rengeteg szeretet és segítség, amit a kollégáktól kaptam. Jó érzés örömmel bejönni dolgozni, látni az idősebb kollégák mellett a sok mosolygós, csillogó szemű fiatal kollégát, a jövő nemzedékét. Feri bácsi a portán reggel szép napot kíván, engem minden reggel a főnököm vár.

Azt kívánom, hogy ez a különleges életérzés sokáig megmaradjon és Szent Kristóf példájára „hidat verünk nem éket, emberek, népek, ég és föld közé”. ● *dr. Németh Andrea*

KÖSZÖNTŐ

A MI SZAKMÁNK

VÍZTUDOMÁNY	4
HÍREK ITTHONRÓL ÉS A NAGYVILÁGBÓL	9
VÍZ-ÜGYÜNK	15

KÖZÖSSÉG

VÍZTÜKÖR – INTERJÚSOROZAT	17
VÍZÜGYES ÉLET	21
GYARAPSZIK A VÍZÜGYES CSALÁD	22
SZEMÉLYI HÍREK	23

TUDÁSTÁR

TANULUNK-OKTATUNK	26
NYOMON VAGYUNK!	30
JOGSZABÁLYVÁLTOZÁSOK	31

SODORVONAL

az Országos Vízügyi
Főigazgatóság negyedéves
kiadványa

felelős kiadó: Láng István

kiadó: Országos Vízügyi
Főigazgatóság

felelős szerkesztő: Teszári Nóra

szerkesztő:

Fodor Zsuzsanna
Takács Ágnes

korrektor: Pákozdi József

grafikus: Zsuffa Zsanna Lídia

címlapfotó: Romet Róbert
(Drónfelvétel a Balaton kotrásáról)

A TÉRADATOK FONTOSSÁGA ÉS STRATÉGIAI JÖVŐJE A VÍZÜGYI ÁGAZATBAN

Az árvizek a természet legpusztítóbb jelenségei közé tartoznak. Az élet- és vagyonbiztonság érdekében az árvíz, a belvíz kártételeinek megelőzését, elhárítását, illetőleg mérséklését a legfontosabb feladatunknak tartjuk. E feladat mögött társadalmi felelősségünk áll, melyet sokszor személyes élmények is erősítenek. Személyes kapcsolódásom nekem is van, dédapám, Bogdanovics János, az 1970-es szatmári árvíz idején, mentés közben, Szatmárnémetiben tüdőgyulladást kapott és nem sokkal később el is hunyt.

A globális éghajlatváltozás hatásaként számítani kell hosszabb aszályokra, hirtelen felhőszakadásokra, gyakoribb árvizekre. Ezek a változások országunk területeit különbözőképpen fogják érinteni, ezért fontos, hogy felkészüljünk rájuk. A gyakoribbá váló extrém vízügyi jelenségek miatt szükség van a vízügyi infrastruktúra fejlesztésére. A legmodernebb technológiák segítségével csökkenthetjük akár az ember okozta, akár a természeti katasztrófákat. A védekezés tervezéséhez pedig nélkülözhetetlen a térkép.

A térképet évszázadok óta a térbeli adatok szemléltetésére használják, elősegítve a földrajzi kapcsolatok megértését, méréseket végezhetünk rajta, és elengedhetetlen kelléke a tervezésnek is. Az első vizeket ábrázoló, báránybőrrre rajzolt úgynevezett portolán térképek 1270 körül jelentek meg és a ha-

józást segítették. Egyre nőtt az igény a távolabbi hajóutak megtételére, így a térképészek is új feladatot kaptak. Megjelentek azok a portolánok, melyekre jellemző volt a több pontból kiinduló vonalhálózat, amellyel a szélirányokat ábrázolták. Hajózni ugyan a térképek megjelenése előtt is tudtak, de a portolán térképek nagyban segítették a hajózás fejlődését. 1584-ben Pieter Bruinsz térképész a kéziratos Spaarne folyó térképén pontozással jelölte a hajózásra alkalmas felületet, létrehozván a világ első izobát vonalát.

2. ÁBRA. NICOLAUS CRUQUIUS MAP / FORRÁS: LEIDENI EGYETEM

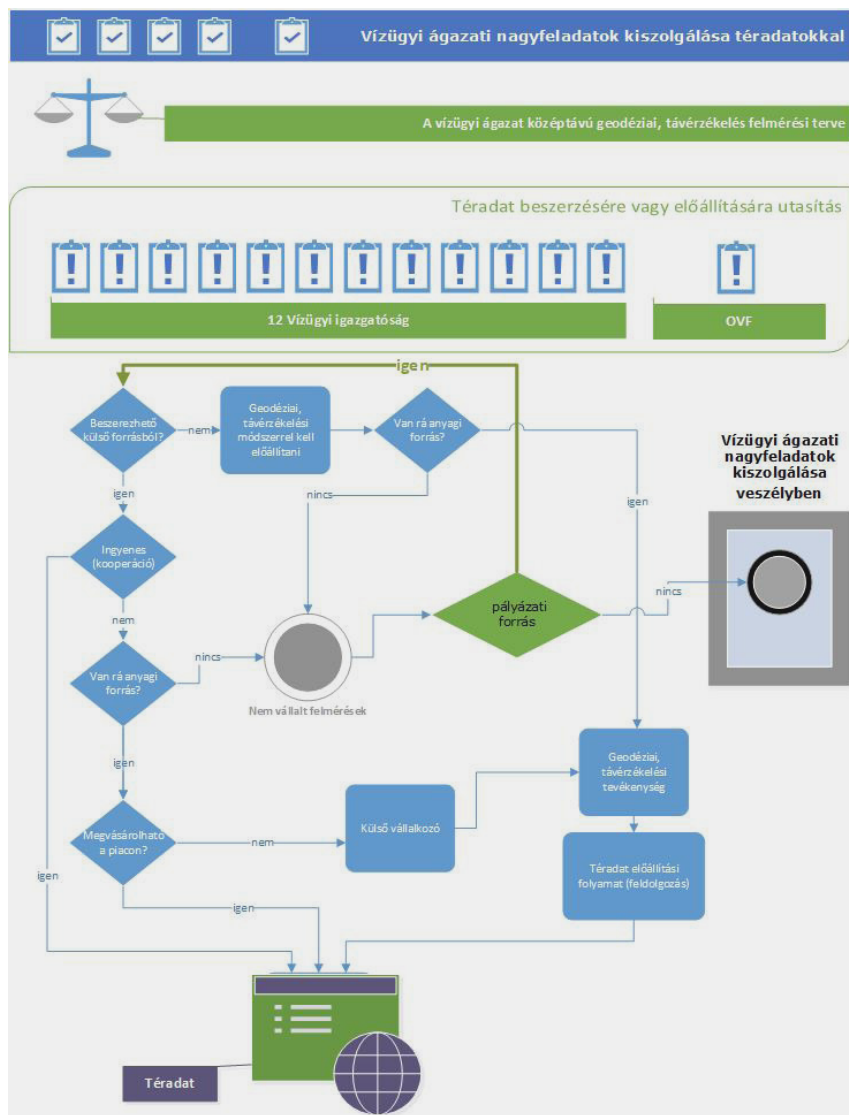
A következő hasonló térképek megjelenéséig csaknem egy évszázadnak kellett eltelnie. Pierre Ancelin térképe a Maas folyóról és környékéről még mindig kéziratos volt. Az első nyomtatott izobát vonal Luigi Ferdinando Marsigli térképén jelent meg 1725-ben (*Histoire physique de la mer*). A következő előrelépést a több mélységet ábrázoló izobát vonalak jelentették a Merwede folyó 1729-30-ban Leidenben, Nicolaas Samuelsz Cruituius által publikált térképén. Az izobát térképek iránti igény fokozatosan nőtt a 18. században, a készítési technológiája pedig napjainkig változatlan maradt. Véletlenszerűen megmért mélységek adatai alapján interpolálja az azonos mélységű pontokat, majd ezeket összeköti.

A mélységvonal a meder egyenlő mélységű pontjait összekötő vonal, olyan, mint a szintvonal, csak itt alapfelületnek a víz színjét tekintjük. A vízfelületek

vízszíntingadozása, a folyók áradása és apadása miatt ez az alapfelület állandóan változik, ezért a mért vízmélységeket egy elméletileg kialakított vízfel-színre, úgynevezett munkavízszintre kell vonatkoztatni, azaz a napi vízfelszín és az elméleti szint közötti különbséggel helyesbíteni kell a mélységmérési adatokat. A folyami hajózás biz-tonságosabbá tétele érdekében a folyók medrének mind gyako-ribb felmérése vált szükségessé, különösen az alsó szakasz-jel-legű, a szállított hordalékot lera-kó, állandóan újabb zátonyokat építő folyószakaszokon. Nap-jainkban a Folyami Informáci-ós Szolgáltatások (RIS) alapjait nagyon modern multibeam mé-rőeszközökkel, rendszeresen felmért adatokból előállított in-formatikai és térinformatikai rendszerek szolgáltatják.

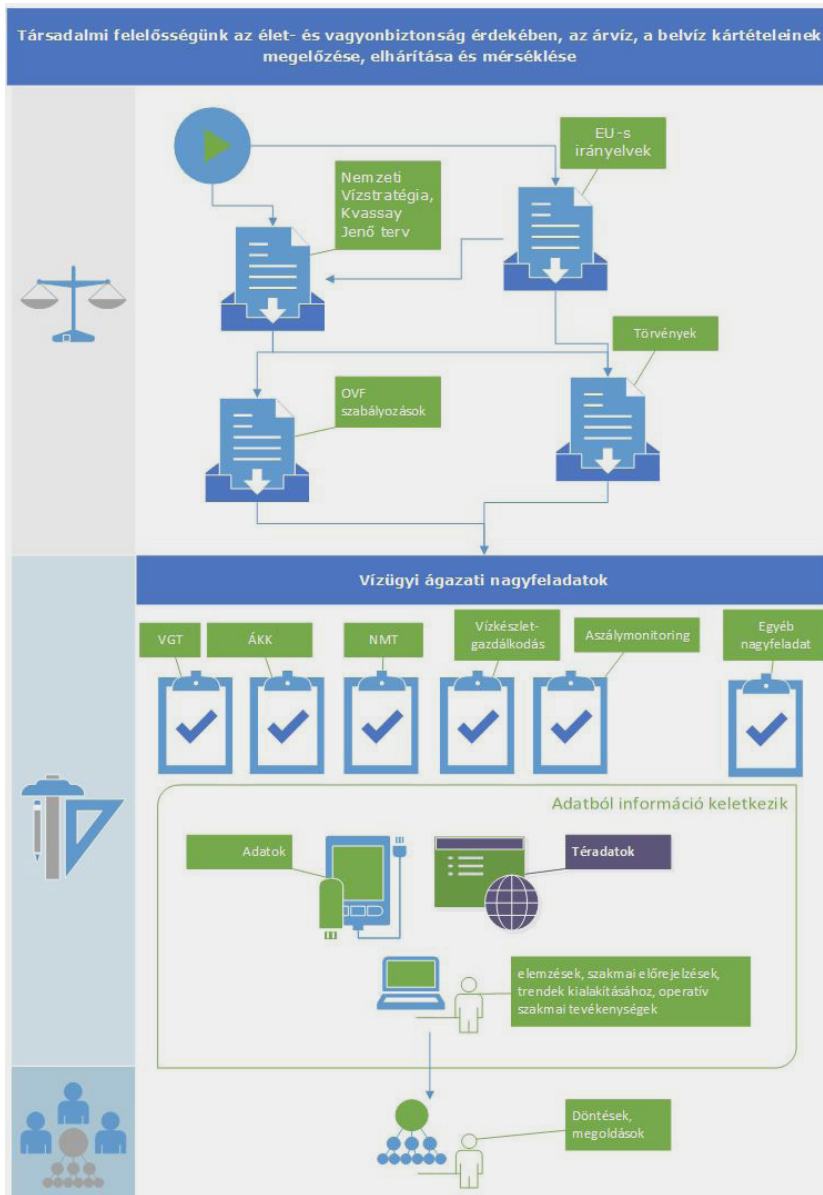
Az árvizek megelőzésének, a védekezésnek és a követ-kezmények felszámolásának érdekében megnőtt az igény a geodéziai és távérzékelési ada-tok iránt. A pontos adatgyűjtési igényeket már meghatározták és olyan keretbe foglalták, ahol azok reális beszerzése, megmé-rése, és informatikai rendszerbe integrálása történhet. Az adat-gyűjtési igények halmazát az ágazat „mérési tervbe” foglalta.

A 2000/60/EK irányelv célja a többi közt, hogy keretet adjon a szárazföl-di felszíni vizek védelmének. Ez hozzájárul az árvizek és aszályok hatása-inak mérsékléséhez, valamint a fenntartható vízhasználatához elegendő, jó minőségű felszíni és felszín alatti víz biztosításához. Ezen célok eléréséhez azonban elengedhetetlen, hogy a vízügyi szakágazat olyan geodéziai és távér-zékelési adatokat kapjon, amelyből modelleket, árvízveszély- és árvízcockaza-ti térképeket tud előállítani.

Az adatgyűjtés és az azt kiszolgáló infrastruktúra egyaránt fejlesztésre szorul, mind a hardvert, mind a háttér-informatikai rendszert illetően. Ezen felül a vízügyi ágazat műszaki téradat infrastruktúrájának gazdasági szempontból fenntartható módon, ráadásul a jogi és szervezeti szabályozásnak megfelelő, korszerű informatikai rendszerben kell működnie.

Az OVF-ben a műszaki téradat infrastruktúrájának az a célja, hogy segítse az ágazati döntés-előkészítést, tervezést és döntéshozást, ezáltal a vízkárok elleni védekezést.

A stratégiai célunk az, hogy a beszerzett és feldolgozott adatokból olyan mennyiségű és minőségű információkat nyerjünk, amelyek biztosítják a vízügyi ágazatban felmerülő váratlan és ismeretlen feladatok gyors és gördülékeny megoldását. A téradat kifejezés a Spatial Data Infrastructure angol fogalomból következik, és az adatok biztosításának „köz-mű” jellegét hangsúlyozza. A Vízügyi Téradat legfontosabb elemei a következők:

- törvények, szabályok és eljárások a földrajzi információ előállításának, cseréjének és hozzáféréseinek szabályozásához
- metaadat-szolgáltatások vagy adattárházak az adatcseréhez
- adatok, beleértve a referencia-adatokat is, melyre az értékhozzáadó tartalom és szolgáltatás építhető
- az emberek, a felhasználók.

Az OVF-ben a műszaki téradatok belső vagy külső forrásból keletkeznek, azaz az OVF önállóan

szerzi be, vagy az adott körülményekhez leginkább alkalmas geodéziai vagy távérzékelési eszközökkel méri fel, mind víz felett, mind víz alatt.

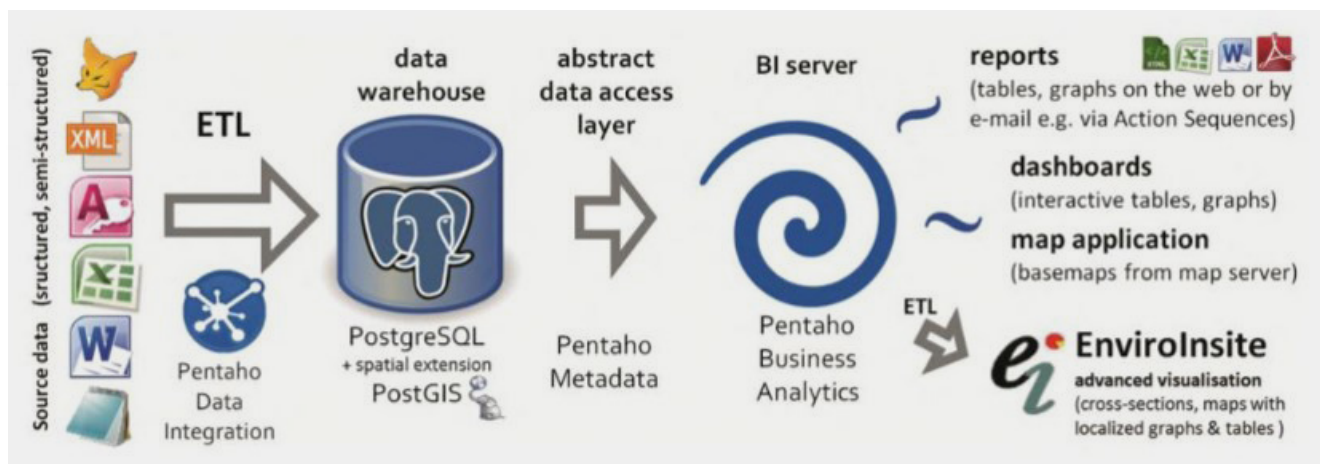
Napjainkban adatéhség jellemzi a tudományágakat, ebből a földrajz sem marad ki. Az elmúlt évtizedekben rohamosan nőtt azon eszközök száma, amelyekkel adatokat tudunk beszerezni: műholdas távérzékelés, GPS, LIDAR, drónok.

A direkt adatgyűjtési eszközök, például a drónok segítségével közvetlen megfigyelés révén kapunk információt, ráadásul az új pilóta nélküli légi járművek több adatot gyűjtenek, mint elődeik. Ezen információk rendezése a térinformatika segítségével történik, amely a helyhez kapcsolódó információk gyűjtésének, elemzésének, és megjelenítésének tudománya, s egyben a közszolgáltatások korszerű döntéstámogató eszköze.

„A térinformatikába vetett bizalmunk azon a hiten alapszik, hogy a földrajz fontos.” mondta Jack Dangermond, az ESRI alapítója. A térinformatikai módszerek jelentősen lerövidítik az adatfeldolgozáshoz szükséges időt, növelik a kombinációs lehetőségeket, ugyanakkor csökkentik a hibázás lehetőségét.

A vízügy elég fejlett térinformatikai háttérrel rendelkezik, azonban az említett adatbőség új kihívások és feladatok elé állít bennünket, meg kell kezdeni a felkészülést ezek megoldására.

Ehhez az üzleti intelligencia (BI), illetve a földrajzi üzleti intelligencia (GBI) alkalmazása lehet az egyik lehetőség. Ezen belül az ágazatunkat a Hidrogeológiai Geo BI fogja erősíteni.

Az 5. ábrán a cseh HglS rendszer. Célja, hogy bármilyen adatot beolvasson, azokat értelmezze, ábrázolja és beillesse bármilyen modellbe.

Az *üzleti intelligencia* gyűjtőfogalom; magában foglalja azokat az alkalmazásokat, eszközöket, amelyek révén megszerezhetjük és felhasználhatjuk a döntésekhez szükséges információkat, és javíthatjuk a teljesítményt. Az üzleti intelligencia mind a múltbeli, mind a jelenlegi működés elemzésére alkalmas, a modern technológiák pedig egyre pontosabb előrejelzéseket is lehe-

többé tesznek. Bár az elnevezése az üzleti világra utal, mindez a tudományos és műszaki környezetben is tökéletesen alkalmazható.

A klímaváltozás egyre több olyan jelenséget okoz, amelyek különböznek a megszokott modellektől és gyors reagálásra van szükség a megoldásukra, azonban a jelenlegi modellezési kapacitásaink nem elegendőek a megfelelő eredmények elérésében, a gépi tanulás segítségével szükség lesz.

Összegzőként azt mondhatom, hogy a téradat-infrastruktúra biztosítását, fejlődését a vízügyi ágazatban csak a négy alappillér – szabályozás, metaadat, adat, emberek - harmonikus fejlesztésével tudjuk megvalósítani.

• *Bogdanovits András*

SIKERESEN BEFEJEZŐDTEK A SIÓ-CSATORNA, NÁDOR- CSATORNA ÉS VÖLGYSÉGI-PATAK VÉDMŰVEINEK HELYREÁLLÍTÁSI MUNKÁLATAI

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság és a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság közös megvalósításában sikeresen befejeződtek a Sió-csatornát, a Nádor-csatornát és a Völgységi-patakot érintő helyreállítási munkálatok. A beavatkozásokhoz szükséges mintegy 1,1 Mrd forintot a magyar állam biztosította a vízügyi ágazat részére.

A korábbi balatoni vízeresztésekkel összefüggésben több olyan jelenség is tapasztalható volt a Sió-csatorna ár- és belvízvédelmi művein, illetve a vízrendszer további érintett vízfolyásain, így a Nádor-csatornán és a Völgységi-patakon, amely adott esetben, egy újabb, és nagyobb balatoni vízeresztésből adódó, levonuló árvíz alkalmával rendkívül kockázatos, jelentős költséggel járó védekezés végrehajtását tették volna szükségessé. Ennek megelőzése érdekében a vízügyi ágazat a mielőbbi helyreállítási beavatkozásokat irányozta elő. A nagyobb mértékű (intenzitású) vízeresztés következményei lehetnek rézsúsuadások, illetve az átázott rézsűfelületekről nagyobb fák dőlhetnek a mederbe. A lesuvadt föld pedig a mederben zátonyokat okozhat, melyekre a csatorna által szállított leszakadt fák felakadhatnak, és ez által lefolyási akadályokat képezhetnek.

fotó / Dr. Antal Örs

A KÖLESDI GÁTÓRHÁZNÁL ELVÉGZETT HELYREÁLLÍTÁSI MUNKÁK.

Az Aqua-General Kft. mint fővállalkozó, valamint a Geotechnika '84 Kft. mint alvállalkozó közös kivitelezésében sor került a rézsűcsúszások helyreállítására, a torlaszok eltávolítására, a kialakult zátonyok kotrására, a vízmérce újjáépítésére, valamint a töltéstest-kimosódás miatt szükségessé vált, vagy állati eredetű károsodásának helyreállítására. A beavatkozások során továbbá több zsilipes műtárgy felújítása is sikeresen lezajlott. ● Dr. Antal Örs

fotó / Fodor Zsuzsanna

A SIÓ-CSATORNA TÖLTÉS SUVADÁSA A HELYREÁLLÍTÁSI MUNKÁKAT
MEGELŐZŐEN.

REKORDOK KISVÍZFOLYÁSAINKON

Az Országos Meteorológiai Szolgálat 2020. július 24-én figyelmeztetést adott ki az ország területén várható jelentős csapadékokról és azok lehetséges következményeiről. 2020. július 25-én a reggeli órákban, területi átlagban 60-80 mm csapadék hullott a Zala és a Rába folyók vízgyűjtőterületén, a legmagasabb területi adat a Zala alsó vízgyűjtőjén mért 80-120 mm volt, a Principálisén 100-160 mm csapadék esett. Egyetlen éjszaka alatt háromhavi eső zúdult le a térségben. (24 óra alatt 150 mm csapadék esett, s ezzel 10 éves rekord dőlt meg). Az eddig észlelt legnagyobb vízszintet (LNV) meghaladó vízállások alakultak ki a Rinya-patakon, a Sári-csatornán, a Boronkai-vízfolyáson, a Kiskomáromi-csatornán és a Zala-Somogyi-határárkon, továbbá Nagykanizsán, a Principális-csatornán is LNV közeli vízállás alakult ki, ami a város belterületét veszélyeztette. Több halastónál meghágta a víz a depóniát, belterületen lakóházakat veszélyeztetett, ezért töltésmagasításokra, útátvágásokra és szivattyúzásra volt szükség számos helyszínen. A vízszintek csökkenését követően megkezdték a mederelfajulások, rongálódások helyszíneinek felmérését, melyek helyreállítása szükséges a védképesség visszaállításához. A Principális-csatornán kívül a legnagyobb problémát az állóvizek okozták, töltésszakadás volt több tározónál, halastónál, és a Liszói-tó völgyzárógátját is meghágta a víz. • *Dr. Balatonyi László*

A 68-AS FŐÚT NAGYATÁDOT ELKERÜLŐ SZAKASZÁN, A RINYA-PATAKON BESZAKADT KÖZÚTI HÍD ÉS A SZERENCSETLENÜL JÁRT AUTÓ.

ÚJABB KITŰZŐHAJÓT AVATTUNK

A Luppa és Erebe kitűzőhajók vízre bocsátása különleges esemény a vízügyi ágazat számára, hiszen utoljára a '80-as évek végén kereszteltek és bocsátottak vízre kitűzőhajót és jégtörő hajót.

A hajók kereszteléséhez vagy névadásához több legenda, vagy inkább hiedelem kapcsolódik. Ilyen például az, hogy a pezsgősüvegnek el kell törnie elsőre, vagy az, hogy keresztanya és nem keresztapja van egy hajónak. Így a CEF programból építendő 3 db új kitűzőhajót is természetesen hölgyek keresztelik meg, különleges nevüket pedig dunai mellékágakról kapták, kapják: Erebe, Luppa, Rezét.

Ezekkel a hajókkal a dunai nemzetközi hajóút kitűzési tevékenységét tesztük hatékonyabbá és gyorsabbá annak érdekében, hogy a belvízi hajózás biztonságosabbá, a kitűzés pedig minőségileg kiszámíthatóbbá, stabilabbá váljon, habár a vízi szállítás a közlekedési ágak között a sebessége miatt többnyire mostohagyereknek számít, s ezt a munkánk során is érzékeljük.

Mivel a kitűzőhajóknak nem csak a kitűzésben van feladatuk, de jeges ár érkezésekor is fontos a szerepük, az új hajó orr-része dupla bordázatú. A 10 mm-es acéllemezekkel megerősített hajóorr a jármű teljes hosszának mintegy ötödét teszi ki!

A hajó feneke kifejezetten azért lapos kialakítású, a merülése pedig aránylag kicsi, hogy ott is összegyűjthesse az elsodródott bójákat, ahol a nagyobb hajók már megfeneklenének.

Reméljük, hogy az új kitűzőhajókat a leendő személyzet is szeretni fogja, mind munkavégzés, mind élettér szempontjából, hiszen a hajózás velejárója, hogy elbújni nemigen lehet utazás közben. • Reichardt Anita

BEMUTATKOZIK AZ OVF PSZICHOLÓGUSA, VÖRÖSNÉ BERETVÁS ARIANNA

2020. február 17-én kerültem az OVF állományába, mint oktatási, képzési referens. Elsődlegesen a vízügyi vezető kiválasztási és -képzési rendszer kialakításában és későbbi működtetésében veszek részt, melyhez korábbi ta-

pasztalatom és pszichológus végzettségem is szükséges. Diplomámat a Debreceni Egyetemen szereztem, majd a Fővárosi Tűzoltó-parancsnokság állományába kerültem. Az ekkor újonnan megalakult Krízisintervenciós csoport tagja lettem. Feladataim közé tartozott egyebek mellett az alkalmasság vizsgálat, a mentálhigiénés tanácsadás, a munkahelyi légkör vizsgálata, a kompetenciarendszer kidolgozása. A 2012-es átszervezés következtében a Katasztrófavédelmi Oktatási Központba helyeztek át, ahol pszichológiát tanítottam. Trénerként több száz rendészeti vezetőt képeztem ki. Remélem, hogy a vízügyi ágazatban is minél többre tudom hasznosítani végzettségemet és megszerzett tapasztalatomat. ●

fotó / OVF

A 33 ÉVE VÁRT MEGMENTŐ: A VELENCEI MÓZES-GÁTRENDSZER

A természetes hidrológiai folyamatok következményeként kialakuló árvízi jelenségek egyre gyakrabban előforduló és intenzívebb káreseményeket okoznak világszerte. A hatások tekintetében a szélsőségek dominálnak, beszéljünk tengerparti, folyami, vagy akár felszíni csapadék-lefolyásból kialakuló városi árvizekről. A korábbiakban akár százévenként előforduló jelenségek helyett napjainkban sok helyen már a szezonális fenyegetéssel kell folyamatosan együtt élni.

Az észak-adriai partvidék leghíresebb városában, Velencében, vagy, ahogy becézni szokták a „lagúnák” vagy „víz” városában, fokozott a veszélyeztetettség, amihez a tenger ciklikus mozgása (apály-dagály jelenség), a szélsőséges

mértékű csapadékkintenzitás, illetve a tenger hullámozása mellett a város területének folyamatos süllyedése is hozzájárul. (Utóbbit a tektonikai folyamatok és az ipari méretekkel öltő talajvíz-kitermelés okozhatja). A város helyzetét az sem segíti, hogy az UNESCO világörökségi helyszínek közé sorolt belvárosi területek alig 1 méterrel helyezkednek el a tengerszint felett. Emellett az átlagos tengerszint tendenciózus növekedése is hozzájárul ahhoz, hogy a jelenségek az utóbbi évek során több halálos áldozatot követeltek, a keletkezett károk alkalmanként akár az 1 milliárd eurót is elérték. A sorozatos elöntések hatására időszakosan jelentős visszaesés következett be a turizmusban is.

fotó / internet

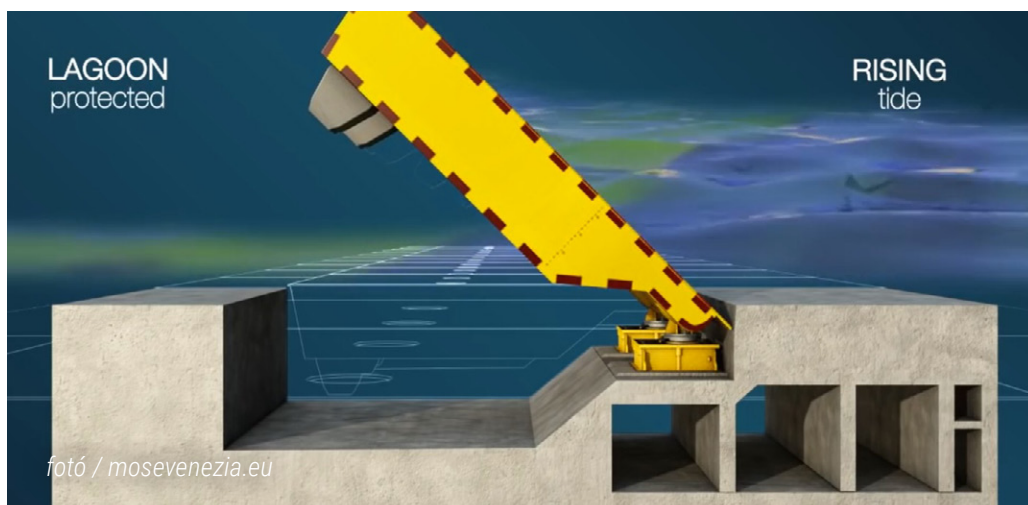
A város árvízi kitettsége miatt az olasz vezetés már évtizedek óta próbál hosszú távú megoldást kitalálni. Így született meg az 1980-as években a Mózes-tervre keresztelt fejlesztés keretében tervezett gátrendszer ötlete. Ennek lényege, hogy a magasabb tengervízszint és hullámozás esetén a mozgatható, illetve felemelkedő gátelemelek kizárják a hullámokat a velencei lagúna-rendszer 3 tengeri beömlő nyílásánál. Az összesen 78 db mozgatható szegmens-elemből (kapukból) álló gátrendszer struktúrája szerint

- a Lidói beömlő nyílásnál két nyomvonalon kiépített kapukból áll (összesen 41 db, 820 méter hossz),
- a Malamoccoi beömlő nyílásnál a gátrendszer 19 kapuból áll, amelyek mentén nagyobb teherhajók zsilipelését lehetővé tevő létesítmény is épült,
- a Chioggiai beömlő nyílásnál pedig 18 kapu fog üzemelni, ami szintén lehetővé teszi a kisebb hajók áthaladását a gátrendszer aktív üzemelése esetén.

Az acélszerkezetű szegmens kapuk egyenként 20 méter szélesek, magasságuk pedig 19 és 30 méter között változik, csuklókon keresztül csatlakoznak a vasbeton alaptesthez, amely így lehetővé teszi a szegmensek mozgatását.

Dagály, vagy nagyobb hullámok előrejelzése esetén sűrített levegő beáramoltatásával kiszorítják a vizet a szegmenstábla elemekből, amelyek így felemelkednek. A kapuk vízzel való feltöltésével ismét lezáródnak. A teljes nyitási

folyamat mintegy 30 percet vesz igénybe. A projekt megvalósítása nem volt zökkenőmentes, az építkezés 2003 óta folyik, sorozatos korrupciós botrányokkal fűszerezve.

A projekt összesen mintegy 5,5 milliárd eurót emészt fel, várhatóan 2021 végére készül el teljesen. Mára az összes szegmens kapu a végleges helyére került, így a tavalyi év végén már egy komplett üzempróbát végre lehetett hajtani. A helyiek reménykednek abban, hogy a végleges üzembe állítást követően a Mózes-gátrendszer végre évtizedekre megoldást jelent a történelmi várost sújtó árvizek problémájára. • Dr. Antal Örs

A 2020-AS BALATON-OMIT MARGÓJÁRA

A Balatonon 2019 után 2020-ban is megjelent az algásodás. A különbség mindössze annyi, hogy míg tavaly már az üdülési szezonon kívül, addig ebben az évben a turisztikai szezon kellős közepén találkozhattunk a jelenséggel.

A július elejére-közepére kialakult helyzet haladéktalan beavatkozást kívánt. Tekintve, hogy az algákkal szemben a vegyszeres irtás nem vezet eredményre, és nincs befolyásunk sem az időjárás alakulására, sem a víz felmelegedésére vagy a légmozgásra, ezért a víz foszforterhelésének – és ezáltal az algák táplálékának – csökkentése érdekében a foszfort is tartalmazó iszap kotrása az egyetlen hatásos megoldás. Emiatt 2020. július 20-án kezdetét vette a Balaton nyugati medencéjének a kotrása, és ezzel az OMIT munkája.

Az Árvízvédelmi Főosztály mindig is kiemelt figyelmet kapott, mert a védekezések nagyobb része általában a főosztályunkhoz köthető valamilyen

módon. Főosztályvezetőnk és osztályvezetőink törzsvezető-helyettesi feladatokat, míg a többi kolléga műszaki ügyeletes és/vagy szakcsoportos feladatokat is ellát egy-egy OMIT működése során. Talán az egyetlen főosztály vagyunk, ahol az emberek 88%-a OMIT tag. Ez persze hárít ránk felelősséget is a kiváltsággal egyetemben.

Az Országos Műszaki Irányító Törzset gyakorlatilag egyik napról a másikra hívják össze, ami rugalmasságot igényel, és szükséges hozzá egy jó nagy adag dolgozni akarás, tettvágy, hogy átérezzük a munkánk fontosságát és szükségességét.

Az OMIT során folyamatos kapcsolat van a Belügyminisztérium, az Országos Vízügyi Főigazgatóság és az Igazgatóságok között. A megannyi tenni- és írnivaló között sokszor lelki segítséget nyújtunk egymásnak és a területen hosszú napok vagy hetek óta helyt álló kollégáinknak. Megpróbáljuk a napi feladatokat összefogni, rendszerezni és azokat számon kérni. A védekezés során alkalmasint átalakul a szervezeti hierarchia, és egy másfajta rend szerint dolgozunk. Például a műszaki ügyeletes „felettese” lesz az összes műszaki és ellátó szakcsoportnak.

Bár a főosztályon az átlag életkor 38,4 év, mégis elmondható, hogy már megéltünk pár, a nagyjaink szerint is „különlegesnek” mondható OMIT-ot. Védekeztünk a 2013-as nagy dunai árvíz idején, 2014-ben a Dráván, a Murán, a 2017-es jégvédekezés idején, 2018-ban a „megáradt” Balaton idején és az RSD szivattyúzásánál is. Az idei algavirágzás kapcsán megalakult OMIT is ezek közé sorolható.

Mégis szerencsésnek mondhatjuk magunkat, hogy ilyen különleges helyzetek elé állított minket az élet, és ezzel is tapasztaltabb, gyakorlottabb és összetartóbb lett a csapat. ● *Árvízvédelmi Főosztály*

fotó / Fodor Zsuzsanna

KISLÁNY AZ ÁRVIZESEK KÖZÖTT

EGY „VÉN TENGERI MEDVE” MESÉI SZERETTETTÉK MEG VELE A VIZET. OLYANNYIRA, HOGY 1972-BEN ELKÖTELEZŐDÖTT, ÉS AZÓTA SEM LETT HŰTLEN A VÍZÜGYHÖZ. KOLLÉGÁK, KIRÁNDULÁSOK, A NYUGDÍJAS KLUB ÉS EGY ÚJABB VÍZÜGYES A CSALÁDBAN – ŐK GONDOSKODNAK ARRÓL, HOGY EZ A SZERELEM SOSE MÚLJON EL. FODOR SÁNDORNÉVAL, VAGY AHOGY MINDENKI ISMERI, ZSUZSI ANYUVAL BESZÉLGETTÜNK.

fotó / Romet Róbert

Hogy kerül egy budai kislány a vízügybe, akinek se dunai, se tiszai, se balatoni kötődése...?

Édesapámnak jó barátja volt az első magyar tengerjáró hajó kapitánya, és ő mesélt nekem sokat arról, hogy mennyire jó dolog kapcsolatban lenni a vízzel. Biztos vagyok benne, hogy ezért alakult ki az erős vonzódásom a vízhez.

Az általános iskola után gyors-és gépírást, titkárnői és pénzügyi ismereteket tanultam. Édesanyámnak volt egy kolléganője, akinek a férje beajánlott ide. Akkoriban nem lehetett ám protekció nélkül sehová sem bekerülni, nem voltak még a mai értelemben vett álláspályázatok! Az volt a szerencsém, hogy az elődöm az Árvízvédelmi Főosztályon disszidált, így lett egy üres hely. Így kerültem a vízügybe 1972-ben, mindössze 16 évesen! Az első főnököm, Bencsik Béla, hatalmas szaktekintély volt az árvízi védekezésben, ráadásul egy két méter magas ember, én pedig egy megszéppent kislány... Talán azért, mert

a saját lányával épp egyidősek voltunk, Béla mindig „pótapaként”, óvón-védőn tekintett rám. De így is nagy erőpróba volt ez számomra! Akkoriban a mai OMIT-törzsszoba monitorfalának elődjén, az általunk „bábszínháznak” hívott kivetítőn és tévékészülékeken követték a vezetők az árvízi eseményeket, mi-

közben a demonstrációs térképen előben rajzoltak hozzá a kollégák. Az én főnököm asztalán mindössze 3 URH-készülék és telefon volt, amiken a kapcsolatot tartotta a védelemvezetőkkel, közben figyelte a szobában lévő tévét – a többi pedig mind a fejében volt, mindent tudott.

Egy 16 éves kislánynak mi lehetett ebben izgalmas?

Az édesanyám az Építésügyi Minisztériumban dolgozott, ezért a '70-es árvízét én 14 évesen tulajdonképpen „végigcsináltam” vele: az újjáépítést, a segélyezést... Nagyon nagy hatással volt rám mindez!

Ilyen munkáról és felnőtt életről ábrándoztál?

Munka mellett végeztem el a középiskolát, ami nem volt egyszerű, mégis mindig szerettem ide bejönni, mert olyan volt, mint egy nagy család.

Számomra, aki csak nemrég csatlakoztam a csapathoz, olyan meglepő, hogy mindenki a családi hangulatát emeli ki a vízügyies létnek. Szerinted miért alakulhatott ez ki?

Talán azért, mert elfogadtuk egymást, senki sem volt féltékeny a másokra. Mindenkinek megvolt a maga szaktudása és tisztelte a másik munkáját.

Hány területen dolgoztál 1972 óta?

Végig csak az árvízen! Akkoriban az Árvízvédelmi Főosztály terület 3 részből állt: az Árvízvédelmi, a Tószabályozási, illetve a Folyamszabályozási Osztályból. Először adminisztrátorként kezdtem a Tószabályozáson, aztán léptem feljebb és lettem titkárnő a Főosztályon.

És melyik volt számodra legkedvesebb?

Természetesen az árvíz!

**„A '70-ES ÁRVIZET
ÉN 14 ÉVESEN
TULAJDONKÉPPEN
„VÉGIGCSINÁLTAM” VELE:
AZ ÚJJÁÉPÍTÉST,
A SEGÉLYEZÉST...”**

fotó / Romet Róbert

fotó / Romet Róbert

De miért?

Mert jó az embereken segíteni! Ebben óriási erő van! Elképesztő természeti katasztrófát tud okozni a víz. Csak jön, és nem lehet kiszámítani, mi lesz belőle. Mi pedig azokért akarunk tenni, akik ezt elszenvedik. Számomra ez a legfontosabb a munkánkban.

Közben anya lettél, két fiad és egy lányod született. Gondolom, egy időre kénytelen voltál kiállni a munkából.

Valóban mindhármukkal otthon maradtam 3-3 évig. De közben szinte mindennapos vendég voltam a munkahelyemen, mert ebben a nagy családban mindenki várta a gyerekeim érkezését, kíváncsiak voltak rájuk. És engem is vártak vissza, ezért időnként besegítettem.

Állítólag néha még az ünnepi asztaltól is elszóltott a vízügy...

Bizony, volt olyan szilveszterünk, amikor délután a pogácsaszaggatást kellett abbahagynom, mert azonnal indulnom kellett az OVF-be.

Mit szólt ehhez a férjed? Ő nem szakmabéli volt...

Megértette, sőt, segített, amiben tudott, mondjuk elment zsemlét venni a csapatnak OMIT idején. A kollégák már tiszteltbeli vízügyies háttérmunkásnak tekintették.

A gyerekek sem voltak féltékenyek erre a „másik családra”, a hivatásodra, ami elveszi tőlük Anyát?

Nem, mert mindegyik szívesen jött velem. És az sem volt véletlen, hogy amikor együtt jártuk a természetet, utaztunk, mindig vízzel kapcsolatos helyekre mentünk. Így egy kicsit mindegyikük életében szerepet kapott a víz.

„MINDIG VÍZZEL
KAPCSOLATOS HELYEKRE
MENTÜNK. ÍGY EGY KICSIT
MINDEGYIKÜK ÉLETÉBEN
SZEREPET KAPOTT
A VÍZ.”

**Ezek után nem lepődöm meg azon, hogy Zsuzsi lányodból vízügyes lett!
Azon már inkább, hogy épp a fiaidból nem...**

Persze, mert ők az apjukra ütöttek!

Vagyis Zsuzsikának nem volt más választása?

Lehetett volna. De mivel jó volt matematikából, inkább a műszaki pályák felé tereltük. Végül Bajára ment tanulni, és ma már nagyon örül, hogy így döntött.

Egyszer megpróbáltak elcsábítani a vízügytől. De nem mentél...

Így volt. A Műszaki Egyetemre, Farkas József professzor mellé hívtak titkárnőnek, de őszintén elmondtam, hogy nekem túl erős a kötődésem az árvízi védekezéshez, a kollégákhoz. Nyilván ezért örültem nagyon, hogy bár 2012-ben elmentem nyugdíjba, hívtak és számítottak rám a 2013-as védekezés idején. Azt pedig kifejezetten elismerésként éltem meg, hogy 2016-ban Dobó Kristóf, egy fiatal főosztályvezető bizalmat szavazott nekem és kérte, jöjjek vissza. Egy évig dolgoztunk együtt, aztán kerültem le az ügyeletre.

El tudod képzelni azt, hogy egyszer csak megunod?

Megunni? Nem, ezt nem lehet megunni.

Nagy utazó hírében állsz. Mi érdekel? Mit keresel?

Az olyan helyeket, ahol tavak vannak. Mindegy, hogy itthon, vagy külföldön. És nagy álmom volt, hogy eljussak az Egyesült Államok legdélebbi pontjára, Key West-be és lássam az óceánt. Két évvel ezelőtt teljesült a vágyam.

Másik nagy szívügyed a nyugdíjasklub...

Meg kell, hogy mondjam, nagyon szeretem! 1960-ban alakult meg a Környezet-, Természetvédelmi és Vízügyes Nyugdíjasok Klubja, aminek ma az Agrárminisztérium ad otthont. 130 tagunk van, közülük 90-en aktívak, és én vagyok felelős a kirándulásokért.

Itt is az utazás a lényeg?

Meg az összetartozás. És megpróbálok egy kicsit a motorja lenni.

● *Teszári Nóra*

HOME OFFICE ÉS AZ OVF – EZT GONDOLJUK MI

**A HOME OFFICE-BAN TÖLTÖTT HETEK UTÓLAG
GYORSAN ELTELTEK, DE AHOGY MINDEN MUNKAKÖRT,
ÚGY MINDEN EGYÉNI ÉLETHELYZETET MÁSHOGY ÉRIN-
TETT EZ A RENDKÍVÜLI ÉS SZOKATLAN HELYZET.
MIT SZÓLTATOK A HOME OFFICE LEHETŐSÉGÉHEZ?**

Bede Csaba, Folyógazdálkodási Osztály

„Az otthonról dolgozás nekem és a családomnak nagyon jól jött, hiszen a feleségemmel, Mártival négy gyermeket nevelünk, Fruzsika 7 éves, Hannika 5, az ikrek pedig két évesek. A home office nélkül nehezen oldottuk volna meg az iskola-, és óvodabezárások mellett a gyerekek tanítását és felügyeletét. Szerencsére a kolléganőmmel, Reichardt Anitával sokat tudtunk egymásnak segíteni telefonon keresztül is, ennek köszönhetően a munka is viszonylag jó ütemben és szinte megállás nélkül tudott haladni.”

Soltész Orsolya, Informatikai Főosztály

„Nekem óriási segítség volt, mert így nem kellett a kisfiamat a terület egyetlen ügyeletes óvodájába vinnem egy számára teljesen idegen környezetbe. A gyerekeknek is nagyon nehéz volt ezzel az új helyzettel megbirkózni, nem akartuk még ennek is kitenni őt. A kolléganőmmel sikerült kialakítanunk egy nagyon jól működő rendszert, így hetente átlag két napot dolgoztam otthonról és hármat pedig az OVF-ben. Ezeket a napokat anyukám segítségével oldottuk meg, nála volt a kisfiam, hiszen a párom is végig dolgozott. Az egyhetes váltást soknak éreztem volna, mert azért valljuk be, sokkal egyszerűbb, praktikusabb a munkahelyen végezni a napi teendőket, nem beszélve arról, hogy így legalább emberek között lehettem és nem egy panellakásba bezárva.”

Radochay Imre, Központi Ügyelet

„Örömben még fel is ugrottam! Mivel viszonylag messziről járok be, ez elég nagy segítséget jelentett, bár egyéb teendőim miatt csak hétfőn és ünnepnapon vettem igénybe a home office lehetőségét. Kétségtelen, hogy macskával a kanapén, kutyával a lábamnál jobb dolgozni, mint a kollégák nyüzsgése közepette, de az e-mailek, telefonok figyelése miatt sok egyébre nem adódott lehetőség otthon. És, hogy milyen érzés a feleséged mellett hajnali 1:36-kor megértetni a kedves rendőr hölgygel, hogy a tűzcsapból kiömlő vízzel kihez tud fordulni? Háááát... bájos.”

ÉRKEZŐ KOLLÉGÁK

JÚNIUS

Huzella Gábor – Árvízvédelmi Osztály

Boros Péter – Számviteli Osztály

Fésüs Sándorné – Számviteli Osztály

Szlify Ádám – Térinformatikai Osztály

JÚLIUS

Dobos Zsófia – Térinformatikai Osztály

Dr. Szikszai Bernadett – Jogi Osztály

Skobrák Ferenc Levente – Folyógazdálkodási Osztály

Czermann-né Takács Ildikó – Környezetvédelmi és Vízügyi Levéltár

Márkus Andrea – Humánpolitikai Osztály

Bakos Tímea – Projekt Műszaki Osztály

Szabó Levente – Térinformatikai Osztály

Jancsó Anita – Adattári Osztály

BÚCSÚZUNK

Mély szomorúsággal tudatjuk, hogy az elmúlt időszakban is búcsúznunk kellett kollégáinktól, tanárainktól:

Dr. Mátrai Ildikó, a bajai Eötvös József Főiskola intézetigazgató főiskolai tanára, majd a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Víz tudományi Karának egyetemi docense 2020. június 22-én elhunyt.

2020. július 30-án – pótolhatatlan űrt hagyva maga után – meghalt **Hoszták Ferenc** kollégánk, a Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság Árvízvédelmi Osztályának szakágazati vezetője.

Dr. Rákóczi László, a VITUKI nyugalmazott tudományos tanácsadója, a BME címzetes egyetemi tanára, az MTA Vízgazdálkodás-tudományi Bizottságának tagja 2020. augusztus 4-én távozott közülünk.

Részvétünk a gyászoló családoknak és kollégáknak! •

ELISMERÉSEK

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság Főigazgatója a Duna-nap, június 29-e alkalmából példamutató vízügyi szolgálatának és kiemelkedő szakmai tevékenységének elismeréséül óra emléktárgyat adományoz **Bock Kálmánnak**, a Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság Vízrajzi és Adattári Osztály vízrajzi ügyintézőjének, **Boruzs Zoltánnak**, a Tiszánántúli Vízügyi Igazgatóság Műszaki Biztonsági Szolgálat vízépítőipari szakmunkásának, **Énisz Henriknek**, az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság Kalocsai Szakaszmerőnökség gátőrének, **Szabó Sándornénak**, az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság Közgazdasági Osztály pénzügyi ügyintézőjének.

Magas színvonalú munkájának, kiemelkedő szakmai tevékenységének és példamutató munkahelyi magatartásának elismeréséül főigazgatói dicsérő oklevelet adományoz **Bíró Ferencnek**, a Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság Felsőszabolcsi Szakaszmerőnökség szivattyútelep-kezelőjének, **Csima Zoltánnak**, a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság Szolnoki Szakaszmerőnökség gát- és csatornaőrének, **Gilián Zoltánnénak**, a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság Fejér Megyei Szakaszmerőnökség kiemelt funkcionális ügyintézőjének, **Valastyán Lászlónak**, a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság Szeghalmi Szakaszmerőnökség szakaszmerőnekének.

Magas színvonalú munkájának, kiemelkedő szakmai tevékenységének és példamutató munkahelyi magatartásának elismeréséül az Országos Vízügyi Főigazgatóság személyi állományából pénzjutalomban részesíti **Bak Tibort**, a Vagyongazdálkodási Főosztály üzemfenntartási referensét, **dr. Hegedűs Hajnalkát**, a Vízrajzi és Vízyűjtő-gazdálkodási Főosztály felszín alatti vízkészlet-gazdálkodási referensét, **dr. Koncz Anita Editet**, a Főigazgatói Hivatal igazgatási referensét, **Varga Györgyöt**, a Belvízvédelmi és Öntözési Főosztály vízrendezési referensét.

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság Főigazgatója állami ünnepünk, augusztus 20. alkalmából szakmai területén nyújtott kiemelkedő tevékenységének elismeréséül szakterületi érmet adományoz **Juhász Istvánnak**, a Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság Vízvédelmi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály felszíni vízkészlet-gazdálkodási referensének, **Nagy Zoltánnak**, a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság Informatikai és Hírközlési Osztály osztályvezetőjének.

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság humánpolitikai szakterületével hosszú ideje fennálló példaértékű szakmai együttműködésének elismeréséül

kristályváza emléktárgyat adományoz **Csehné Beszterczán Juditnak**, a Belügyminisztérium Közfoglalkoztatási és Vízügyi Helyettes Államtitkárság főtanácsadójának.

Példamutató vízügyi szolgálatának és kiemelkedő szakmai tevékenységének elismeréséül kristályváza emléktárgyat adományoz **Rényeiné Kerepesi Erikának**, a Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság Vízvédelmi-és Vízgyűjtő-gazdálkodási Osztály osztályvezetőjének, óra emléktárgyat adományoz **Gergely Emilnek**, a Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság Folyamos Szakasz-mérnökség hajóvezetőjének, **Németh Gábornak**, a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság Vízrendezési és Öntözési Osztály osztályvezetőjének, **Obál Zoltánnak** a Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság Informatikai és Hírközlési Osztály osztályvezetőjének, **Takácsné Kocsis Gabriellának** a Kis-Balaton Ház üzemeltetőjének, **Vizsnyiczainé Mészáros Irénnek** az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság Közgazdasági Osztály bér és munkaügyi ügyintézőjének.

Magas színvonalú munkájának, kiemelkedő szakmai tevékenységének és példamutató munkahelyi magatartásának elismeréséül főigazgatói dicsérő oklevelet adományoz **Borza Tibornak**, az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály osztályvezetőjének, **Felker Zoltánnak**, a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság Tolna Megyei Szakasz-mérnökség gátőrének, **Maller Mártonnak**, az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály szakágazati vezetőjének, **Pataki Lászlónak**, a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság Műszaki Biztonsági Szolgálat szivattyútelepi főgépészenek, ifj. **Podani Györgynek**, a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság Mezőtúri Szakasz-mérnökség gát- és csatornaőrének.

Magas színvonalú munkájának, kiemelkedő szakmai tevékenységének és példamutató munkahelyi magatartásának elismeréséül az Országos Vízügyi Főigazgatóság személyi állományából pénzjutalomban részesíti **Dr. Antal Őrs Balázst**, az Árvízvédelmi Főosztály árvízvédelmi referensét, **Bagi Mártát**, a Vízrajzi és Vízgyűjtő-gazdálkodási Főosztály adattári rendszerfelelőset, **Baksa Mártát**, a Műszaki Téradat Szolgáltató Főosztály osztályvezetőjét, **Bendéné Tóth Erzsébetet**, a Gazdasági Főigazgató-helyettes közvetlen irányítása alá tartozó titkárnőt, **Bihari Dánielt**, a Közfoglalkoztatási Osztály közfoglalkoztatási referensét, **Buday Gergely Pétert**, a Projekt Műszaki Osztály projektvezetőjét, **dr. Czinke Pétert**, a Jogi Osztály kiemelt funkcionális referensét, **Csatári Norbertet**, a Nemzetközi Osztály nemzetközi referensét, **Farkas Györgyöt**, a Vízrajzi és Vízgyűjtő-gazdálkodási Főosztály vízminőség védelmi referensét, **Dr. Forró-Rózsa Esztert**, a Belvízvédelmi és Öntözési Főosztály vízhasznosítási referensét, **Gál Viktor Jánost**, az Ellenőrzési Osztály kiemelt funkcionális referensét, **György Zoltánt**, a Közgazdasági Főosztály pénzügyi referensét,

Hegyiné dr. Sziklai Katalint, a Vagyongazdálkodási Főosztály kiemelt funkcionális referensét, **Jakus Ádámot**, a Vízrajzi és Vízyűjtő-gazdálkodási Főosztály kiemelt műszaki referensét, **Kovács Andreát**, a Közbeszerzési Osztály titkárnőjét, **Kovács Józsefet**, a Főigazgatói Hivatal igazgatási referensét, **Kun Margitot**, a Projekt Műszaki Osztály kiemelt műszaki referensét, **Lamos Nórárt**, a Vagyongazdálkodási Főosztály titkárnőjét, **Menyhárt-Kovács Györgyit**, a Főigazgató közvetlen irányítása alá tartozó kiemelt funkcionális ügyintézőt, **Molnár Katalint**, a Vízrajzi és Vízyűjtő-gazdálkodási Főosztály kiemelt műszaki referensét, **Molnár Leventét**, a Települési Vízgazdálkodási Főosztály kiemelt műszaki referensét, **Palicz-Sziklai Annamáriát**, az Informatikai Főosztály informatikai és hírközlési referensét, **Papp-Marosvári Tímea Patríciát**, a Települési Vízgazdálkodási Főosztály víziközmű referensét, **Répásné Sturmann Diánát**, a Belvízvédelmi és Öntözési Főosztály vízrendezési referensét, **Róma Juditot**, a Műszaki Főigazgató-helyettes közvetlen irányítása alá tartozó kiemelt funkcionális ügyintézőt, **Sebestyén Miklóst**, az Árvízvédelmi Főosztály gépészeti referensét, **Siklós Gabriellát**, az OVF szóvivőjét, **Suri Dávidot**, az Informatikai Főosztály kiemelt műszaki ügyintézőjét, **Szabó Györgyit**, a Műszaki Téradat Szolgáltató Főosztály főosztályvezető helyettesét, **Szilágyi Nikolettet**, a Közgazdasági Főosztály pénzügyi referensét, **Szokolai Györgyit**, az Árvízvédelmi Főosztály titkárnőjét, **Tanai Annát**, a Duna Múzeum muzeológusát, **Teszári Nórárt**, az OVF szóvivő-helyettesét, **Vecsey Katalint**, az Oktatási Osztály oktatási, képzési referensét, **Végh Gábort**, a Közgazdasági Főosztály kiemelt funkcionális referensét, **dr. Veresegyházi Csongort**, a Jogi Osztály kiemelt funkcionális referensét, **Zentai Évát**, a Humánpolitikai Osztály humánpolitikai referensét.

Valamennyi kitüntetettnek szeretettel gratulálunk! ●

A VÍZÜGYI SZOLGÁLAT VÍZRAJZ ÁGAZATÁNAK KÉPZÉSI PROGRAMJA

A vízügyi ágazat szakágazati tevékenységének alapját a vízrajzi adatok adják. Az adatminőséget az állomáshálózat kiépítettsége és az üzemeltető szakszemélyzet hozzáértése biztosítja. A Vízrajzi stratégia kidolgozása során megállapítottuk, hogy a vízrajzos munkatársak képzettsége heterogén, munkatapasztalatuk sok esetben csekély, időnként ismerethiánnyal küzdenek. A használt eszközök, programok egyre nagyobb kihívások elé állítják őket. A képzések változó gyakoriságúak és színvonalúak, időtartamuk nem mindig

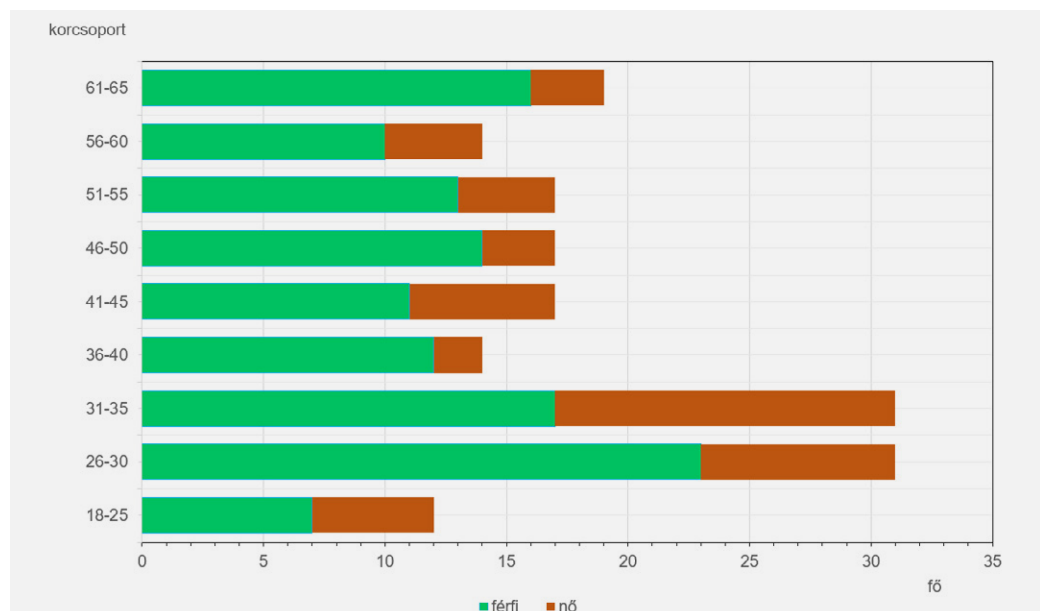
teszi lehetővé az ismeretanyag alapos elsajátítását. A jelenlegi képzés nem egységes program és tananyag alapján történik, ezért szükséges egy új program fejlesztése.

A szakismeretek megszerzése ma csak iskolarendszerű képzésben nem lehetséges. 2019. végén a hazai szakképzés megváltozott, a középfokú szakoktatás több száz szakmát tartalmazó rendszere (OKJ) megszűnt, helyette megjelent a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény és annak végrehajtási rendelete az új szakmajegyzékkel, amely szakirányban a vízügyi technikus szakmát tartalmazza.

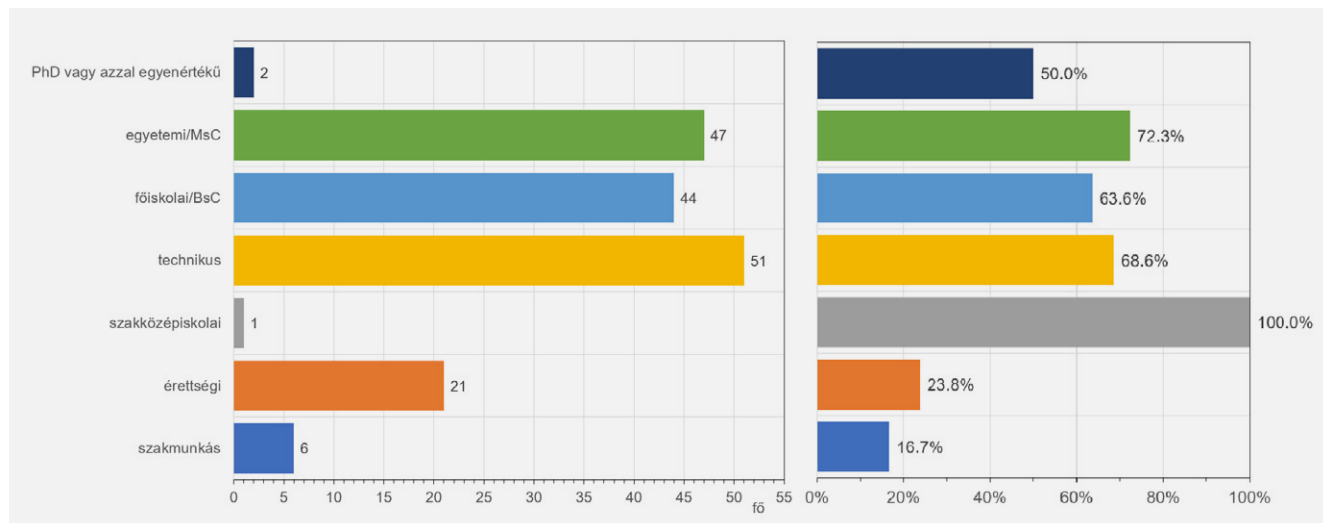
A felsőoktatásban szakirányú képzésként az Építőmérnöki, a Vízügyi üzemeltetési mérnök, valamint a Környezetmérnöki alapképzési szak, míg a mesterképzési szinten az építőmérnöki szak bizonyos szakirányai azok, amelyek vízrajzi ismeretekhez köthetők. Továbbképzésként a Vízrajzi szakmérnök, valamint az ELTE-n folyó hidrológus képzés választható. Az iskolarendszerű oktatás tartalmi programjai erősen eltérőek és inkább elméleti alapozó tudásanyagot nyújtanak. Előnyük, hogy államilag elismert oklevelet adnak.

A vízügyi életpályáról szóló kormányrendelet szerint az alkalmazottaknak rendszeres továbbképzésen kell részt venniük. Ez is indokolja, hogy létrejöjjön egy egységes képzési terv, amely nem csak az újonnan munkába állók, de a gyakorlott munkatársak vízrajzi tudásának fejlődését is szolgálja.

A vízügyi igazgatóságokon a vízrajzi munkában közvetlenül résztvevők létszáma 172 fő, közvetetten, munkaidejének egy részében, megbízási szerződéssel további 750 fő dolgozik. A 172 fő vízrajzos dolgozó átlagéletkora 42 év. A dolgozók korfája nem egyenletes, a középkorúak alulreprezentáltak az

idősebbek és a fiatalok arányához képest. Jelentős generációváltás folyamatban vagyunk, amelynek következménye, hogy a vízrajzos dolgozók 64%-a legfeljebb 5 éves, ezen belül 33 fő (19%) legfeljebb 2 (!) éves tapasztalattal rendelkezik.

A szakirányú képzettségűek aránya messze van a teljességtől. A szakirányú képzésekben a vízrajzi tudásanyag nem elegendő egy vízrajzos munkakör ellátásához, így a hosszas iskolai rendszerű képzés nem jelent igazán megoldást. A XXI. században a vízrajzi tevékenység jelentős átalakulásának lehetünk tanúi: a terepen végzett fizikai munkáról áttevéődik a hangsúly az informatikai eszközök és szoftverek széles körű alkalmazására.

Az OVF Vízrajzi Osztálya felmérte a képzési igényeket. A javallatok igen széles skálán mozognak és a vízrajzi tevékenység egészét lefedik. Az ismeretanyag megszerzésének módját a napi munkavégzés során szerzett ismeretátadással és a feladatok megoldásán keresztül, valamint rendszeres, több napos terepi gyakorlatokon, oktatásokon képzelik el a kollégák.

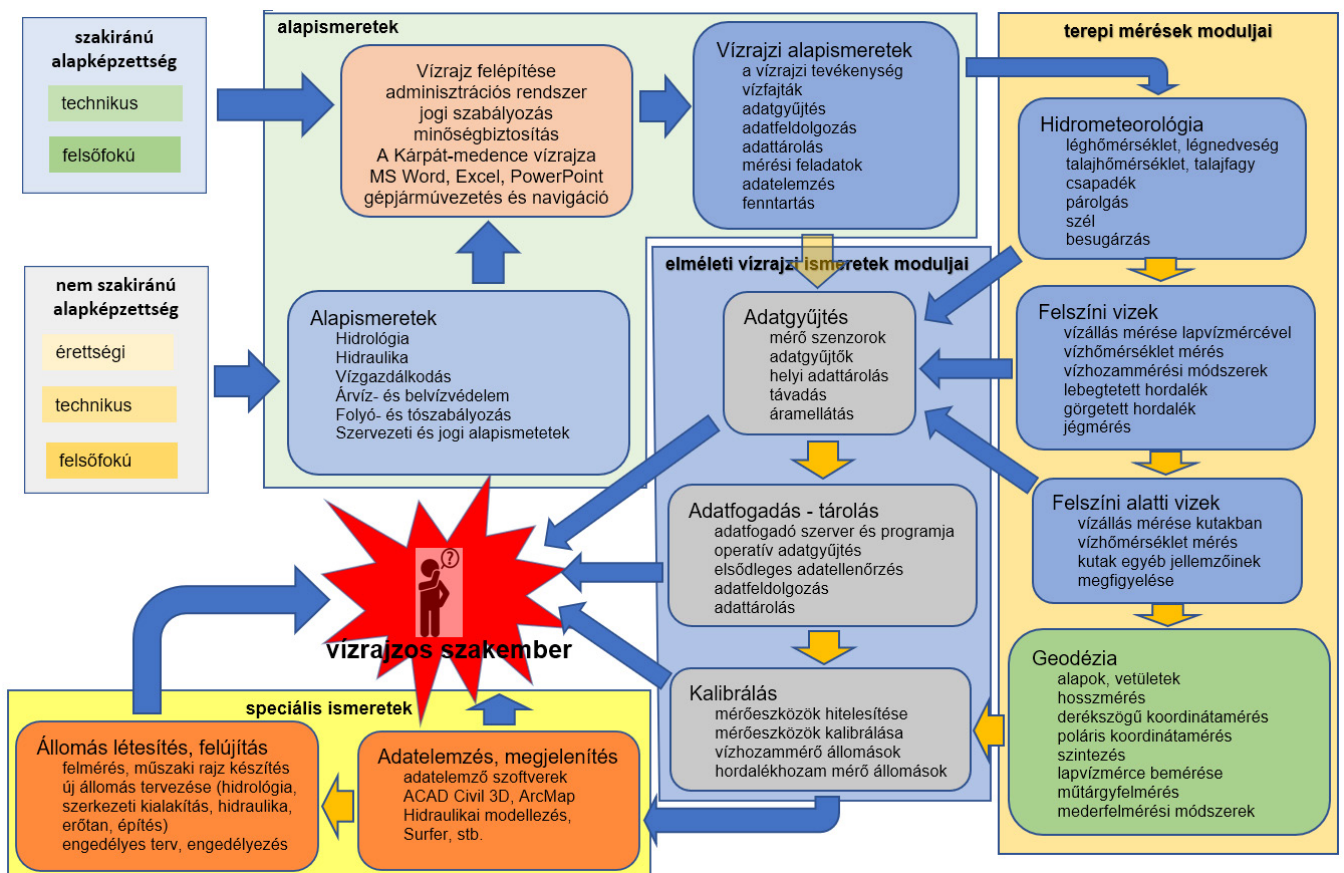
A köz- és felsőoktatási képzési programokban a végzősök száma, valamint a munkaerőpiaci helyzet alapján kimondhatjuk, hogy a vízrajzi munka szükséges kompetenciáit az iskolarendszerű képzés nem fogja biztosítani. Amennyiben képzett szakemberekre kívánjuk bízni a vízrajzi hálózat üzemeltetését, akkor nincs más út, mint

AZ ÁGAZATON BELÜLI KÉPZÉS MEGVALÓSÍTÁSA,

amely ugyan nem ad államilag elismert "papírt", de szakmailag megfelelő tudást biztosíthat. Helyileg változó módon és intenzitással jelenleg is így "képződnek" a vízrajzos szakemberek.

A fejlesztendő képzési program arra irányul, hogy a meglévő és leendő vízrajzosoknak az előképzettséghez és a beosztáshoz igazodó képzési struktúrát fejlesszünk ki, amely modulrendszerben biztosítja a megfelelő tudásanyagot. Az alapelvekben a többi között megfogalmazódott, hogy a képzés ne formális, hanem a gyakorlatban használható tudást biztosítson, az elméleti rész egységes tananyagra épüljön, és részben távoktatás keretében történjen. A terepi gyakorlatoknak jelentős szerepet kívánunk biztosítani.

A fenti szempontok alapján egy moduláris, több síkú továbbképzési programot kívánunk létrehozni, amely szakmai konszenzuson alapszik és a potenciális résztvevők nem kipipálandó feladatnak érzik az elvégzését, hanem a munkájukat operatíván segítő oktatásként élik meg. A képzés legfontosabb elemeit és egymásra épülésüket a 3. ábra tartalmazza:

Egy ilyen oktatási anyag kidolgozása jelentős szellemi és anyagi ráfordítást igényel. Az elkészült és jóváhagyott tervezet tartalmazza a képzési program megvalósításának lépéseit, amelyeket a kiváló gyakorló vízrajzos szakemberekből összeállított munkacsoport fog megvalósítani az OVF Vízrajzi Osztályának vezetésével. • *Sziebert János*

ELLENŐRZÉS A FŐIGAZGATÓSÁGON

ELLENŐRZÉSEK TERVEZÉSE ÉS KOCKÁZATELEMZÉS

Revizor koromban figyeltem fel egy régi mondásra, miszerint „Minden munka annyira van elvégezve, amennyire le is ellenőrizték.” Megragadott a gondolat és még a hiúságomat is legyezgette, hogy milyen fontos területen dolgozom. Azután a tapasztalatomat, amit a belső kontrollrendszerek kiépítése és ellenőrzése során szereztem, összevetettem ezzel a régi bölcsességgel.

Úgy gondolom, hogy nem mindenki születik ellenőrnek. Viszont az ellenőrzések elég korán az életünk részévé válnak. Óvodából emlékszem az állandó figyelmeztetésekre a kézmosás fontosságát illetően, ami napjainkban még időszerűbb. Az uzsonnás táskát is rendszeresen ellenőriztem, hogy mi van benne, nem üres-e. Később az iskolában a matematika feladatok eredményének és a fogalmazások helyesírásának ellenőrzéséhez szoktattak hozzá. De mivel fiúnak születtem, a legfontosabb ellenőrzést a „Sose halunk meg” című film egyik jelenetéből tanultam, miszerint:

„Este Gyula és Imi vidáman érkeznek a művelődési ház előterébe. Gyulán kockás öltöny van, lmin fényes zakó. A tánczene kihallatszik a nagyteremből.

Gyula: Mi van, kisapám? Be van gombolva a slicced? Mindig ellenőrizd!

Gyula észreveszi, hogy az övé nyitva van. Begombolja.”

Gyakran tapasztaljuk, hogy mindennapi életünket áthatják az ellenőrzések, ugyanez igaz a munkahelyen végzett feladatainkra is. Az ellenőrzések biztosítják az általunk végzett munka helyességét, minőségét, színvonalát. A legegyszerűbben fogalmazva a cél az, hogy a munkánk által előállított termékek olcsón, gyorsan és kiváló minőségben készüljenek el.

Ha mélyebbre ássuk magunkat a fogalom meghatározásában, akkor az ellenőrzés általános célja: meggyőződni arról, hogy az ellenőrzött tevékenység megfelel-e a fennálló szabályoknak, utasításoknak, összhangban van-e az elhatározott célokkal, és eleget tesz-e a hatékony megvalósítás kritériumainak. Általánosságban elmondható, hogy az ellenőrzés menedzsment-feladat, ami az Országos Vízügyi Főigazgatóságon a jogszabályi előírásoknak megfelelően rendszerbe szervezeten működik. Az OVF a hazai államháztartási belső kontrollrendszer részeként, de önálló költségvetési szervként, saját belső kontrollrendszert működtet, ami biztosítja a tevékenységek szabályszerű végrehajtását, az elszámolási kötelezettségek teljesítését és az erőforrások, eszközök védelmét.

fotó / részlet a Sose halunk meg c. filmből

A belső kontrollrendszer öt eleme közül az egyik a kockázatkezelés. A fogalom a vízügyeseknek nem ismeretlen, mivel az Árvízi kockázatkezelés (ÁKK) koordinálása OVF feladat, viszont az említett két kockázatkezelés nem azonos. A belső kontrollrendszer részeként működtetett kockázatkezelési rendszer az OVF valamennyi tevékenységére és gazdálkodására vonatkozóan méri fel és értékeli a kockázatokat, valamint meghatározza a kockázatok kezeléséhez szükséges intézkedéseket, és nyomon követi azok végrehajtását.

A jól elvégzett kockázatkezelés megmutatja a működés szempontjából kritikus folyamatokat, a szakterületek vezetőinek jelzi a nagyobb odafigyelést igénylő tevékenységeket, munkafolyamatokat, és segít az ellenőrzésre fordítható kapacitás megfelelő elosztásában. • Szabó Zsolt

JOGSZABÁLYVÁLTOZÁSOK

Az adó- és járulékváltozásokról az alábbi QR kód alkalmazásával olvashattok!

A 2020. évi Víz Világnapja alkalmából a Magyar Hidrológiai Társaság Borsodi Területi Szervezete és a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kara által közösen kiírt fotóposzter pályázaton I. helyezést ért el pályamunka, melyet Dr. Antal Örs kollégánk készített. ●

